

BUITEN

22^E JAARGANG N^O. 31

ZATERDAG 4 AUGUSTUS 1928

ALGIERS. BLINDE BEDELAARS

INHOUD:

ALGIERS; BLINDE BEDELAARS (ILL.)	BLZ. 361
DE STRAAT VAN DE FLUITSPEELSTER, DOOR H. DE VERE STACPOOLE (31).	BLZ. 362
MEDEDEELING	BLZ. 363
ALGIERS (GEÏLL.), DOOR P. J. C. ULTÉE.	BLZ. 364—366
BAKER, DOOR MR. C. BAKE	BLZ. 366
DE VILLA „KERYLOS” (GEÏLL.), DOOR M. C. VAN ZEGGELEN	BLZ. 367—372
DE VACANTIE VAN DE VROUW EN HET HUIS, DOOR M. P. DIAMANT-DE VRIES	BLZ. 368
DE DJIQUITEN-KOZAKKEN, (GEÏLL. DOOR P. M. LUYT), DOOR G.	BLZ. 370
HET WEESHUIS TE ZWOLLE, (GEÏLL.), DOOR J. G.	BLZ. 371
ALFONZO II. NAAR HET POOLSCH, DOOR KAZIMIERZ CHLEDOWSKY (3).	BLZ. 371

BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVERS.

De uitgevers verzoeken beleefdelijk dit blad te noemen als men naar aanleiding van eene advertentie, een aanvraag of een bestelling aan een adverteerder doet.

FOTOWEDSTRIJD

Door „Buiten” wordt een fotowedstrijd uitgeschreven, waarvan de voorwaarden worden vermeld op pag. III van de advertentiepagina's.

Afzonderlijke nummers: Prijs 40 cts.

De Straat van de Fluitspeelster

31) DOOR H. DE VERE STACPOOLE

HIPPIAS, die met den wijnbeker op zijn knieën had gezeten en hem had laten vallen, keek naar de stukken en wreef zich toen over het hoofd. Wat had hij in 's Hemels naam misdaan! Als zij hem bij de haren had getrokken, omdat hij dronken was geweest, had hij het kunnen begrijpen, maar om dat meisje, dat hij nooit gezien had! Hij stond op en begon heen en weer te loopen. Onrechtvaardigheid maakte hem altijd kwaad. Onder het voorbijgaan praatte hij tegen de zuilen met opgeheven arm als een redenaar, die een menigte toespreekt.

„Maar wat heb ik dan gedaan? In Apollo's naam vraag ik u, wat heb ik gedaan? En wat zijn de vrouwen? Vertel mij dat eens. Om mij van zoo iets te beschuldigen, op mijn leeftijd en met zoo'n gezicht! Niet, dat ik nou zoo erg oud ben of niet meer lenig ben gebleven; maar zoo iemand ben ik niet. Dat moest ze toch wel weten”.

Midden in zijn alleenspraak ging de deur weer open en verscheen de storm, veranderd in mooi weer. Zij ijldede den hof in, omstrengelde Hippias met haar armen, streelde hem en leidde hem terug naar den stoel.

„Ik had ongelijk — ik was slecht. Ai, ai, ai! Ik heb jou slecht behandeld, jou, die de beste man bent. Ik heb gezegd, dat ik je wantrouwde, jou, die mij steeds vertrouwd hebt — den besten man in Athene. Ik wou, dat ik zoo goed was als jij. Ai, ai, ai!”

Hij duwde haar in den stoel, waar zij weende en snikte, terwijl hij haar troostte en zich verbaasd afvroeg, wat er eigenlijk dien ochtend gebeurde. Eerst een storm van woede, toen een ijskoude stilte, toen een storm van tranen. Hij trachtte haar tot zichzelf te brengen door lieve woordjes en zachtmoedige grappen.

„Dacht je, dat ik op mijn leeftijd de meisjes zou naloopen? Toen ik twintig jaar was — ha! ha! — dat was wat anders. Heb ik je nooit verteld van het meisje van de Egina, dat als

model voor mij gestaan heeft? Bij Zeus!” Hij wreef over zijn gezicht, waar zij hem geslagen had, lachte en vervolgde: „En wat dat meisje van Diomedes betreft —”.

„Spreek niet van haar”, zei de vrouw scherp. „De dochter van een vreemdeling; om daarmee weg te loopen! Als hij gepakt wordt . . .”

„Juist”, zei Hippias, „daarom ben ik zoo ongerust; want ik weet absoluut niet of zijn plannen geslaagd zijn. Ik zei hem, dat hij mij moest laten halen, als hij in moeilijkheden zat; maar ik heb niets van hem gehoord”.

„O!” zei Pasiclea. „Waarom heb je me dat niet verteld? Als hij je geen boodschap gestuurd heeft, kan er wie weet wat met hem gebeurd zijn”.

„Ik zal naar zijn huis gaan en zien of daar nieuws is”, zei Hippias.

„Ga dan en ga snel, want mijn hart zegt mij . . . .”

„Wat?”

„Ik weet het niet; maar een booze geest schijnt den hof te zijn binnengekomen, sinds je mij dat verteld hebt; want het welzijn van Diomedes ligt mij zoo na aan het hart als dat van een broeder”.

„Mij ook”, zei Hippias.

Hij ging de kamer uit, trok een paar roode schoenen aan, wierp zijn tuniek af en wikkelde zich in een *himation*, nam zijn stok en kwam in den hof terug.

Toen Pasiclea de schoenen zag, begon zij vreugdeloostelachen.

„Wat scheelt je nu weer?”

„Naar welk feest denk je wel, dat je gaat?”

Hippias keek omlaag naar zijn schoenen.

„Ik lijk wel gek! Ik had een eed kunnen doen, dat ik mijn sandalen had aangetrokken. Wacht even — ik zal 't veranderen”.

Maar voor hij weer naar zijn kamer kon gaan, had zij hem bij den arm gegrepen en leidde zij hem naar de voordeur.

„Schoenen of sandalen, wat komt dat er op aan! Ga, want de tijd vliedt zoo snel voorbij, dat ge hem nooit meer grijpen kunt, als ge hem eenmaal verloren hebt. Ga en kom spoedig terug”.

Zij opende zelf de deur voor hem en zag hem voorzichtig zijn weg zoeken met zijn prachtige schoenen aan.

Misschien zou ze nooit zoo van hem gehouden hebben, als hij niet zoo vergeetachtig en slordig was geweest — zij, die een hekel had aan alle slordigheid.

HOOFDSTUK X

DE VAL BLOOTGELEGD

Op den hoek van de Straat der Triremen ontmoette hij een vriend, die terugkwam van de Agora.

„Hallo, Hippias!” riep de vriend. „Heb je gehoord van Diomedes?”

„Diomedes! Wat is er met hem aan de hand?”

„Heel Athene spreekt erover. Hij is gearresteerd”.

„Gearresteerd?”

„Gisterenavond”.

„Waarvoor?”

„Waarvoor? Voor het bestellen van Gyges, den bankier. Hé!”

Maar Hippias was verdwenen — tenminste bezig te verdwijnen en liep zoo hard hij kon de straat uit.

Hij sloeg de Straat der Driepooten in, waarbij hij bijna een dikken burger omver liep; door de Straat der Driepooten, aangeblaft door honden, uitgevloekt door menschen, die hij tegen het lijf liep en achterna geschreeuwd door leegloopers. Hij sloeg de Straat van den Tempel van Dionysus in en vertraagde zijn stap niet voor hij Diomedes' deur bereikt had.

„Je meester!”

„Hij is zoo juist teruggekeerd”.

Den slaaf opzij duwend, ijldede Hippias, alle vormelijkheden versmadend, door de gang naar den binnenhof, waar Diomedes zat uit te rusten met zijn hond aan zijn voeten, terwijl zijn wandelstok op de steenen naast hem lag.

Er was niets buitengewoons aan Diomedes te bespeuren; toch vervulde de eerste blik, die Hippias op die rustige, bedaarde gestalte wierp, zijn hart met angst. Hij wist, dat alles mis moest zijn geloopt; hij wist dat alles verloren moest zijn — en hij kende Diomedes.

Diomedes draaide zijn hoofd om, toen hij iemand hoorde binnenkomen. Hij zag er ouder uit en toen hij opstond om zijn vriend te begroeten, lag de welkomstglimlach, dien Hippias zoo goed kende, niet op zijn gezicht.

„Je bent niet geslaagd?” zei Hippias, bevreesd om een directe vraag te stellen, terwijl hij zijn hand liet rusten op den rug van den stoel, waarop Diomedes had gezeten.

„Ik ben teruggekomen”, zei Diomedes met een kort lachje. Hij nam een stoel uit de zuilengang en zette hem vlak bij dien, waarop Hippias nog steunde. Zij gingen zitten en Diomedes, verre van den ander een volledig verslag uit te brengen, scheen zijn tegenwoordigheid te vergeten. Men had kunnen denken aan een slaapwandelaar, die zich bewoog, als men hem aanraakte, sprak, als men hem aansprak en toch van zijn medemenschen gescheiden was door den geheimzinnigen afstand van den slaap.

„Mijn vriend”, zei Hippias, „ik heb iets gehoord van wat er gebeurd is. Vertel me alles, opdat ik je, zoo mogelijk, kan helpen”.

Diomedes schudde het hoofd.

„Alleen verraad”, zei hij. „Vroeger of later overkomt iedereen zoo iets. Gisterenavond ben ik in de val geloopt. Enfin, waarom zou ik klagen? Wat geeft dat? Ik heb den nacht in de gevangenis doorgebracht; vanmorgen werd ik voor de Elf geleid, ervan beschuldigd in het huis van Gyges den Meteek te zijn gedrongen met onwettige bedoelingen; het was alles vooraf beraamd en voorbereid”.

„Ja?” zei Hippias, ademloos van spanning. „En toen?”

„Luister”, zei Diomedes, die het ijs van zijn overpeinzingen scheen te hebben verbroken en die nu met gloed sprak, of veeleer opgejaagd door het vuur, dat in zijn binnenste scheen te woeden. „Je weet met welk doel ik naar dat huis ben gegaan. Welnu, zij was er niet. Een kamer stond voor mij open als een val en ik werd door Gyges zelf overgeleverd aan de Scythen. Vanmorgen, toen ik uit de gevangenis bevrijd en voor de magistraten gevoerd werd, vond ik daar een bende getuigen, waarvan ik nooit gedroomd had. En denk je, dat de voornaamste beschuldiging daarin bestond, dat ik in het huis van Gyges had ingebroken? Welnu luister. Wie anders denk je, dat tijdens het verhoor als getuige tegen mij verscheen dan Cleon, mijn vroegere hofmeester? Hij verklaarde, dat hij op een avond, toen hij Gyges' huis voorbij liep, had gezien dat Bartjas, de portier, mij de deur voor den neus dichtwierp, dat ik toen de goden beschimpte en den Hermes van de Straat met mijn wandelstok sloeg. Hij overlegde de twee stukken van mijn stok, die hij had opgeraapt. Hij verklaarde, dat ik, tijdens hij in mijn dienst was, vaak de goden beschimpte en bespote, dat ik bij mijn feestmalen op smalende wijze over ze sprak en dat hij mijn dienst verlaten had, omdat hij niet langer in het huis van een atheïst wilde wonen. Velen der mannen, die zich mijn vrienden noemden, waren ter terechtzitting aanwezig en Cleon wees op hen als getuigen, die de waarheid zijner woorden konden bevestigen”.

„Waarom heeft Cleon je dienst verlaten?”

„Ik heb hem voor diefstal de deur uitgegooid. Toen sprak Gyges en zei, dat hij reden had te veronderstellen, dat ik in zijn huis was binnengedrongen om zijn dochter te zoeken”.

„En het slot van de historie? Vertel me dat vlug”.

„Ik werd beboet voor twee duizend drachmen. Mijn vijanden dachten, dat ik niet in staat zou zijn de boete te betalen. Zij wisten niet, dat ik mijn edelsteenen verkocht had en meer dan genoeg had om een driemaal zoo hooge boete te betalen; want Xanthias, die met de zorg voor de paarden en het geld was belast en die mij in de Straat der Winden had afgewacht, hoorde het rumoer, kwam vanmorgen met een en ander hier terug, volgde mij naar de rechtzitting en bracht mij het geld om de boete te betalen”.

„Dus ben je vrij?”

„Wacht even. Toen ik de rechtzaal wou verlaten, werd ik gedagvaard morgen voor den Groot-Archon te verschijnen”¹⁾.

„O! O!” riep Hippias uit, alsof iemand hem sloeg.

„Maar dat is niets”, zei Diomedes. „Niet daaraan denk ik, maar aan de woorden van Gyges toen hij tegen mij getuigde. Hij zei: „Ik verklaar onder eede, dat hij gisterenavond mijn huis is binnengekomen om naar mijn dochter te zoeken — een nuttelooze tocht, daar zij reeds gehuwd is met mijn klerk Abbas en met hem vanochtend van de Piraeüs uitgezeild is naar Naukratis”.

Terwijl Diomedes die woorden sprak, stond hij op en liep naar de groote vogelkooi, die in de schaduw der Colonnade

stond. Hij keek naar de vogels, die bij zijn nadering met hun vleugels fladderden en hem hun groet toesijlpten. De hond, die hem gevolgd was, keek op naar zijn gelaat. Hippias, die geen zier gaf om de dochter van Gyges, was voor het oogenblik verstomd door het bericht van de dagvaarding. Hij wist heel goed, wat dat beduidde en wat het beteekenen zou, als de Groot-Archon de zaak naar een jury zou verwijzen en Diomedes terechtonde staan. Een jury van misschien vier honderd burgers, die getuigenissen van hooren-zeggen zou aanvaarden; een jury vatbaar voor indrukken en niet weinig fanatiek en waarvan negen van de tien zouden gelooven, dat, als zij geen wraak namen voor de goden, de goden zichzelf zouden wreken.

Hij stond op, ging naar zijn vriend en pakte hem bij den arm.

„Je moet Athene verlaten. Je hebt nog den tijd; je hebt geld. Vriend, luister naar mij; je moet Athene verlaten, of je bent verloren”.

Diomedes keerde zich naar hem om.

„Ik zal Athene verlaten; maar niet voor ik weet of Gyges de waarheid heeft gesproken”.

Hippias sloeg zich met de vuist op zijn voorhoofd.

„O, je moet de waarheid omtrent haar weten. Maar luister: je moet dadelijk vertrekken — vandaag nog. Je kunt niet wachten op tijding; je moest al te paard zitten en buiten de poort zijn”.

„Luister naar mij, Hippias”, zei Diomedes, zijn hand op den schouder van den schilder leggend. „Gyges kan gelogen hebben; er is nog een mogelijkheid, dat zij hier in Athene is, misschien ergens verborgen en dat ik haar nog vinden kan. Luister: gisterennacht had ik een droom. Ik droomde, dat je mij een witten vogel bracht en dat, toen je hem mij in de hand gaaft, ik hem vrij liet en hij dadelijk wegvloog naar de zon en de vrijheid. Jij bent de eenige bij wien ik hulp kan zoeken. Ga, mijn vriend; jij, die mij gewaarschuwd hebt voor wat er tegen mij uitgebroed werd, kunt wellicht achter de waarheid komen. Breng mij hoop; zoo niet, breng mij de bevestiging van Gyges' verhaal; dan zal ik Athene verlaten om er nimmer terug te keeren.”

Hippias bleef korten tijd zwijgend staan. „Ik zal gaan”, zei hij ten slotte. „Wil je hier op mij wachten?”

„Ik zal hier op je wachten”.

Hippias liep snel de gang in. De portier opende de deur voor hem en hij bevond zich op straat.

De straat was vol menschen, die allen één richting uit gingen, de Straat van het Aqueduct van Pisistratus, die leidde naar de Pnyx.

Een oogenblik dacht Hippias, dat die menigte verband hield met de zaken van zijn vriend; toen herinnerde hij zich, dat er vandaag een Volksvergadering plaats had en hij baande zich een weg door de menigte om een zijstraat te bereiken, die hem langs een korteren weg naar zijn bestemming zou voeren.

Athene zond heden zes duizend burgers naar haar groot parlement op den heuvel; daar, zonder ander dak dan den blauwen hemel, met het uitzicht op de boothuizen van den Piraeüs, de blauwe zee en de purperen heuvels van Attica, zouden zij stemmen over een zaak den oorlog betreffend. Beeldhouwers, tooneelschrijvers, metselaars, vischkoopers, schoenmakers en aristokraten trokken langs verschillende wegen naar de gelijkheid binnen den magischen half-cirkel van de Pnyx. In de Agora mocht Diomedes en zijn avontuur het onderwerp van alle gesprekken uitmaken, de mannen die nu naar de Vergadering gingen, schonken geen aandacht aan het schandaal van den morgen. Hij was geen openbare persoonlijkheid; hij had zich bezig gehouden met vermaak, niet met politiek; en het wangedrag van dien mode-vlinder vulde geen plaats in de gedachten dier ernstige mannen, die niettemin in staat waren hem zonder genade te verpletteren ter bestemder plaatse en tijd.

(Wordt vervolgd)

Mededeeling

Tot onzen grooten spijt is onder het portret van H. M. de Koningin-Moeder, in het nummer van 28 Jul geplaatst, weggevallen: Photo Fr. Ziegler, den Haag.

1) Alle gevallen van goddeloosheid werden berecht voor den Groot (Vorst)-Archon (archon-basileus).

ALGIERS GEZIEN VANAF DEN VUURTOREN

ALGIERS¹⁾

ALGIERS, „La ville blanche”, zooals de Algerijnen deze stad noemen, is niet alleen een belangrijke havenplaats, maar tevens een plaats, die door het gunstig klimaat, gedurende het bij ons gure jaargetijde, haar schitterende ligging, haar attractie's van het Arabisch kwartier — „de Kasbah” — en haar mooie omstreken den toerist tot een korter of langer verblijf aanlokt. ☒ Men kan de stad vanuit Nederland gemakkelijk bereiken met de mooi ingerichte booten van de Stoomvaartmaatschappij Nederland, of wel per spoor naar Marseille gaan en vandaar met de booten van de Compagnie Générale Transatlantique. Voor hen, die voldoende tijd hebben, is de eerste wijze van reizen te prefereren: wel kan de zee in de golf van Biskaje ruw zijn, maar ook tusschen Marseille en Algiers is de Middellandsche zee vaak het tegendeel van de blauwe, rimpellooze watervlakte, zooals de onervaren toerist zou vermoeden. Beide reizen werden door ons gemaakt, de aangenaamste herinneringen hebben wij behouden van ons verblijf aan boord van de booten van de maatschappij Nederland, wel moesten ook wij in de golf van Biskaje onzen tol aan Neptunus betalen, maar het tolgeld was gering in vergelijking met dat, wat het ons kostte, kort na het vertrek uit Marseille. ☒ Het is nog zeer vroeg in den morgen als de „Grotius” op de reede komt en wij den eersten indruk ontvangen van Algiers en omgeving. Vanaf het schip schijnt het of deze witte stad, half cirkelvormig aan de baai gebouwd, met haar front naar het oosten, badende in het schitterende zonlicht, onder een blauwen, azuren hemel, aan een zee als van saffier, haar knellende banden heeft verbroken, in het noorden tegen de beboschte hellingen van Mustapha-Supérieur, in het zuiden tegen die van St.-Eugène, is opgesprongen. Met haar havens, haar groote boulevards, haar breede straten, en haar schitterende omgeving, belooft Algiers in de nabije toekomst een der belangrijkste steden aan de Middellandsche zee te worden. ☒ De stad Algiers heeft een oppervlakte van 1310 H.A., waarvan 400

bedekt met wegen en gebouwen. De bevolking is zeer cosmopolitisch, vermeerdert steeds en gaat nog steeds vooruit. Het aantal inwoners bedroeg: in 1881 65227; in 1906 na annexatie van Mustapha 154049; in 1921 206595. Samen- gesteld aldus: Franschen en genaturaliseerde vreemdelingen 117050; Spanjaarden 19614; Italianen 8659; Malthesers 782; andere vreemdelingen 1881; Inheemsche 47669; niet tot bovenstaande groepen behorende 10940; te zamen 206595. Onder de inheemschen nemen de Kabylen en Arabieren de voornaamste plaats in. Beide belijden het Mohamedaansche geloof, dragen dezelfde kleding — „de Burnous” — doch hebben een verschillende spreektaal. De haven heeft zich merkwaardig vlug vergroot, de oude haven heeft een oppervlakte van 93 H.A., de nieuwe haven van 30 H.A. en nog steeds volgt uitbreiding. De oppervlakte aan vlak terrein aan de haven kan worden begroot op 17 H.A., waarvan men 60 à 70000 M² als vrijhaven reserveert. Het noordelijk haven- hoofd is 883, het zuidelijk 1200 M. lang, de ingang tot de haven 171 M. breed. De totale lengte der kaden is 2140 M. De scheepvaart is zeer belangrijk, als bunkerstation komt de het bij ons gure jaargetijde, is zeer gunstig, wel kan het van September tot December overvloedig regenen, maar de groot- den bodem geabsorbeerd, terwijl de krachtige zonnestralen de wegen spoedig doen opdrogen en de atmosfeer die schit- terende helderheid en doorzichtigheid hergeven, speciaal eigen aan Algiers. Sneeuwen doet het er nooit. ☒ De gemid- delde temperaturen bedragen:

	minimum	maximum	gen. om 3 uur nm.
in November	13.3° C.	20.5° C.	17.2° C.
„ December	12.3° C.	19.4° C.	15.9° C.

1) De foto's, waarnaar de afbeeldingen in dit artikel werden vervaardigd, werden mij welwillend afgestaan door le Service photographique du Gouvernement Gé- neral d'Algérie.

ALGIERS. SALON IN HET ZOMERPALEIS VAN DEN GOUVERNEUR-GENERAAL

	minimum	maximum	gen. om 3 uur n.m.
in Januari	10.4° C.	17. ° C.	14.8° C.
„ Februari	12.8° C.	20.1° C.	16.4° C.
„ Maart	14. ° C.	20.5° C.	17.2° C.

Algiers heeft drie afzonderlijke deelen, de havenstad, de Europeesche stad en de oude Arabische Stad, waarin de Kasbah domineert. ☒ Hebben wij bij aankomst een overzicht over het geheel, haven, stad, parken en omgeving, bij het binnenkomen wordt onze aandacht geheel in beslag genomen door de haven en wat daartoe behoort. Een samenstelling van bouwwerken verheft zich op de kaden, oplopende met een zachte helling tot aan de Europeesche stad. Het plan voor deze geheele bebouwing is opgemaakt en uitgevoerd door den bekwamen architect Frédéric Casseriau. Hij heeft de booggewelven ontworpen, die oploopen langs de kaden en langs den geheelen Boulevard de la République, over een lengte van 1200 M. Niettegenstaande hunne eenvormigheid, hebben deze booggewelven hun reden van bestaan en hun architectonische waarde. Hoe heerlijk is het te wandelen onder deze booggewelven, beschermd tegen de brandende stralen der Noord-Afrikaansche zon, met het schitterend uitzicht over de baai, waarin de vele schepen, over de heuvels der omgeving en in 't verschiet de hooge bergen van den Atlas en de Djurjura. ☒ De boulevard voert ons naar de Place du Gouvernement, het middelpunt der stad, een groot vierkant plein, met breede beschaduwde lanen, omzoomd door voorname gebouwen. Op het plein het standbeeld van den hertog van Orleans en op den achtergrond de verblindend witte moskee „El-Djedid” — ook genaamd de Moskée de la Pêcherie; een Hanefiete moskee, in kruisvorm gebouwd in 1660. De minaret bezit een uurwerk, geplaatst in 1857, afkomstig van het in 1856 gesloopte paleis van Djénina. Deze moskee bezit een prachtig exemplaar van den Koran, haar geschonken door een sultan in de XVIIIde eeuw. In de moskee woonden wij een godsdienst-oefening bij: alvorens de bidmatten te betreden, wasschen de geloovigen handen en voeten en spoelen zich den mond aan de kleine fontein met waschbekken, 't welk zich bevindt aan den ingang van het gebouw. De pantoffels worden geborgen op de daartoe bestemde plaatsen, daarna de bidmatten betreden. Het betreden der bidmatten met schoenen of pantoffels is streng verboden. De priester, op den met prachtig beeldhouwwerk versierden preekstoel dreunt gebeden of spreuken uit den koran op, de geloovigen, in hunne witte kleeren gehuld, buigen het lichaam ter aarde en beroeren de voet met het voorhoofd den grond. Deze godsdienst-oefening, in het ruime gebouw, onder het schaars binnenstreamende daglicht, verplaatst ons geheel in het Oosten. ☒ Behalve deze moskee, heeft Algiers nog verscheidene bezienswaardige gebouwen. De kathedraal St. Philippe, gelegen naast het winterpaleis van den Gouverneur-Generaal, oorspronkelijk een moskee, is sedert 1852 in gebruik als katholieke kerk: door

verbouwing en vergrooting is het architectonisch geheel verloren gegaan. Het winterpaleis van den Gouverneur-Generaal was oorspronkelijk het paleis van Hassan Pacha gebouwd in 1790. Bij een restauratie is de gevel totaal verknoeid, de groote salon is overladen met gipsornamenten. Nog zijn de oorspronkelijke haremvertrekken aanwezig en trekken de mooie oude Delftsche tegels, alsmede het plafond van de zaal op de eerste verdieping, de aandacht. Het lijkt ons vreemd hier oude Delftsche tegels aan te treffen, de herkomst is evenwel verklaarbaar. Voor de bezetting van Algiers in 1830 door de Franschen is menig, ook Nederlandsch schip, door de kustbewoners geplunderd, vele staten betaalden groote bedragen aan geld of goederen om hunne schepen voor aanhouding en plundering te vrijwaren. ☒ In het paleis van den aartsbisschop, in de XVIIIde eeuw het paleis van de vrouw van een Beij van Constantine, vindt men schitterende marmerwerken, tegelplateaux, Moorsche kleeden en borduurwerk. ☒ De Djama Kebei of groote moskee, gebouwd in de Xde eeuw is de oudste moskee van Algiers, beslaat een oppervlakte van meer dan 2000 M², de minaret dateert uit 1324. De nationale bibliotheek (Dar Mustapha-Pacha), gebouwd door den Dey in 1798, is het mooiste voorbeeld van een particulier Moorsch huis, inwendig versierd met oude Delftsche tegels, geteekend „van Maak”, in 1862 bestemd tot nationale bibliotheek. ☒ Nog trekken de aandacht „La Medusa”, de Mohamedaansche academie, geheel opgetrokken in Moorsche stijl, de Europeesche academie, het observatorium, het museum,

ALGIERS. STRAAT IN DE KASBAH

de Notre-Dame d'Afrique, kerk gebouwd in romaansche architectuur, de muren bedekt met gelofte-geschenken, gelegen in de hoogte boven St. Eugène. Iederen Zondag, om vier uur des namiddags, komen de priesters naar buiten en zegenen de zee, opdat de visschers een goede vangst zullen hebben. ☼ Het hoofdkantoor, in Moorschen stijl gebouwd, ligt midden in de Fransche stad. De Fransche stad op zichzelf is niet mooi, eerder ordinaar, met de veelal elkander rechthoekig kruisende breede straten, waarin een druk verkeer van elektrische trams en auto's. Hier overheerscht geheel het Europeesche leven, wel ziet men er ook gesluierde Oostersche vrouwen en in burnous gekleede Arabieren, doch zij blijven ver in de minderheid. ☼ De gegoede Franschen en hoogere ambtenaren wonen niet in de eigenlijke benedenstad, zij hebben zich gevestigd in de oude voorstad „Mustapha Supérieur”, gebouwd tegen den heuvel, de witte villa's vaak in Moorschen stijl gebouwd, omgeven door mooie tuinen, waarin een schat van bloemen en palmen, rijen zich aaneen. Hier vindt men ook het zomerpaleis van den Gouverneur-Generaal. Gebouwd tegen den heuvel, omringd door prachtige Oostersche tuinen, omgeven door zware muren, gelijkt het op een versterkt legerkamp. De marmeren kolommen, de muren bedekt met mooie tegels, de kruisgang, vormende een vierkante, massieve gang, de zaal, bestemd voor de lijfwacht, de inlandsche schildwachten het is alles Oostersch. Gerestaureerd en gemoderniseerd in 1915 is het geplaatst op de lijst der historische monumenten. ☼ Wat hooger het Bois de Boulogne, een uitgestrekt bosch met schaduwrijke wegen, waarin het heerlijk wandelen is. ☼ In de diepte de plantentuin van de Hamma, welke een herhaald bezoek ten volle waard is: aangelegd in 1832, de groote lanen aangeplant tusschen 1840 en 1850, in den loop

der tijden steeds vergroot, beslaat de tuin thans een oppervlakte van 60 tot 70 H.A. Een gedeelte is aangelegd als park in Franschen stijl, loopt terrasvormig op, van welke terrassen men een prachtig uitzicht heeft over de Middellandsche zee. Een groot platform van circa 1/2 H.A. oppervlakte, gesteund aan 't einde door een lange galerij van kolommen, geeft aansluiting aan de Rue de Lion. Van hier heeft men het overzicht over 't park met de mooie vijvers, onder de galerij kleine waterreservoirs, waarin vreemde vissen en waterplanten. ☼ De hoofdingang van den tuin wordt afgesloten door een monumentaal gesmeed ijzeren hek van 70 M. breedte. In den tuin treft men boomen en planten aan uit alle werelddeelen, breede, schaduwrijke lanen, beplant met platanen, dadels, drakenboomen, bamboes, waaierpalmes, ficussoorten enz. ☼ Men vindt er palmen uit Afrika, van de hooge bergen van Chili, met een stam van 4 M. omtrek en 10 M. hoog, uit Brazilië, Australië en Ceylon, van de Antillen, met groote, blanke stammen, slank als marmeren kolommen, de Kanarische eilanden, uit de Sahara enz., de antieke vijgenboom uit Egypte, bamboe met riet van 15 tot 20 M. hoog, coniferen uit Norfolk, kamferboomen uit Formosa, Yucca's van Guatemala en Mexico, met trossen witte, tulpvormige bloemen in bossen van scherpe, sabelvormige bladen, kapokboomen uit Brazilië, rijk bloeiende cactussen. De slingerplanten klimmen op tot de toppen van gebouwen en hooge boomen, lianen winden en klauteren in verscheidene soorten dooreen, zoodat men te vergeefs tracht te ontdekken, welke bloemen,

bladeren en stengels bijeenhooren: hier vlechten zij groene wanden en behangsels, daar hangen zij als breede gordijnen omlaag of hebben netwerken tusschen de takken gespannen, de stengels als de touwen van een kabel ineengedraaid. In de bassins, afgerand met cypergras, het mooiste waterleven van lotusbloemen en waterlelies. ☼ Wat een verscheidenheid van planten, boomen en bloemen uit alle wereldstreken, welke schitterende uitzichten door de ruime lanen en van de breede terrassen, hoe verrukkelijk is het te rusten op een der talrijke in den tuin en het park geplaatste banken. Hoe heerlijk is het hier in den vroegen morgen, als de zon nog laag staat en een frissche koelte aanwaait van de Middellandsche zee, in den middag, wanneer de bijna loodrecht vallende stralen der Afrikaansche zon slechts met moeite hier en daar in de schaduwrijke lanen kunnen doordringen, bij het vallen van den avond, als de zon achter de heuvels is verdwenen en de warme dagtemperatuur overgaat in die van den frisschen avond. Met welk een genoegen denken wij terug aan de vele heerlijke uren in dezen mooien tuin doorgebracht. In de nabijheid van den tuin ligt, tegen den heuvel, het Muzelmansche kerkhof — de Blécourt, — omringd door hooge muren. Het is een der mooist aangelegde kerkhoven van de stad en een bezoek overwaard. Hier komen elken Vrijdag-

middag de Mohammedaansche vrouwen te zamen om te babelen en te bidden, zij kunnen zich dan van hunne sluiers ontdoen, op deze middagen is de toegang voor mannen streng verboden.

(Stot volgt)

P. J. C. ULTÉE

BAKER

„DE naam van Baker”, — schrijft Hildebrand in zijn Camera Obscura — „is een zonneklaar bewijs dat er (schoon 't volk baakster zegt) juist geen uitgang op ster vercicht wordt, om

de titularis van een bij uitnemendheid vrouwelijk ambt te kennen te geven”. ☼ Heeft het volk gelijk, als het van baakster spreekt? Die vraag deed in 1862 zekere Gerrit in de Navorscher. „Onze spraakleeraren”, schreef hij, „vertellen mij, dat de woorden op er uitgaand personen van het mannelijk geslacht te kennen geven. Moet ik dan mijne baker, in spijt van hare japon en neepjesmuts tot het mannelijk geslacht rekenen? Of hebben de Friezen gelijk, die van een baakster spreken?” De heer P. LEENDERTZ WZN — een goed kenner van onze taal — antwoordde ontkennend, en het Woordenboek der Nederlandsche Taal is het met hem eens. Het acht het evenwel niet zeker, dat baakster het eerst in Friesland bekeerde wijziging van baker, waarin men -er verwarde met het gewone achtervoegsel voor manlijke persoonsnamen, en dat men daarom verving door -ster, al bij zeventiende- en achttiende-eeuwsche schrijvers voorkwam. ☼ Hoe komen wij dan aan het woord baker? ☼ Baker is een verkorting van bakermoer, zooals min van minnemoer en best van bestemoer. Een baker is een vrouw, die een pas geboren kind koestert en verwarmt — zooals Hildebrand verder opmerkt en wat zooals wij ons bakeren in het zonnetje; en gaat uit bakeren. In Vlaanderen spreekt men ook van bakel en bakelen. ☼ Met baker in verband staan bakermand, bakerkorf en bakermat. Bakermat wordt tegenwoordig nog alleen gebruikt in figuur-

ALGIERS. JARDIN DU HAMMU: FICUS MAEPOPHYLLA

lijken zin: eigenlijk is het — zegt het Woordenboek — „eene langwerpige, lage mand, ook wel een houten bak, die, voor het vuur staande, tot zitplaats diende voor eene baker, wanneer deze het op haar schoot liggende kind verzorgde”. ☞ Zijn er ook spreekwoorden of spreekwijzen, die op de baker betrekking hebben? Bij STOETT vind ik enkel *heet gebakerd zijn*, „waarvoor men ook zegt *haastig* (vroeger ook *haast*) of *driiftig gebakerd zijn*,” vermoedelijk ontsproten uit het geloof, dat de manier, waarop een kind *gebakerd* wordt, invloed heeft op zijn karakter; en HARREBOMÉE geeft er een tweetal: *Dat is arbeid, zei baker Butters, en zij schildte en beuzelde een scholletje op*”, en „*het raakt de baker niet, wie het kind gemaakt heeft*”. Volledigheidshalve vermeld ik hier nog, dat men in het Zaaansch spreekt van *een luie baker* en daarmede bedoelt een driebeenig ijzeren tafeltje, waarop de kolen voor de vuurmand gelegd worden. ☞ De bakkers verdwijnen, althans bij de hoogere standen. Er komen kraamvrouwverpleegsters voor in de plaats. Misschien is dat een vooruitgang. De vooruitgang zou echter nóg groter zijn, als ook de *bakerpraat* — „kwaadsprekende beuzelpraat, zooals van bakkers wordt gehoord”, zegt het Woordenboek — en de *bakerpraaltjes* verdwenen, maar zoover zijn wij, helaas, nog niet . . . . Mr. C. BAKE

De villa „Kerylos”

TUSSCHEN het wereldsche Monte-Carlo en het vroolijke, drukke Nice liggen twee stille, rustige zeeplaatsen. Ville franche sur mer en Beaulieu sur mer. Ville franche is vooral schilderachtig om zijn eeuwenoud stadje, zijn trappenstraatjes, zijn gewelven, poorten en drukke haven, belevendigd door de groote oorlogsschepen, die hier telken jare binnen varen, zijn zeer grillige, kronkelende kust. Beaulieu als in een kom gelegen, is het om zijn rustige natuur, zijn heerlijke wandelweg naar Sint Jean en Cap Ferrat en zijn bloemtuinen aan zee, die de Baye des Fourmis worden genoemd. Verder ontwikkelt zich deze plaats als een groot sport-centrum. Het Bristol-hôtel bezit groote tennisbanen, waar Suzanne Lenglen en Kea Bouman triomphen vierden. Langs de kleurige bloemenboorders van de Baye des Fourmis, spoeden zich, zoodra de klok tien uur heeft geslagen, ontelbare Engelschen met het racket onder den arm naar de plaats, niet des onheils, maar van sportstrijd. Bij de lunch keeren zij naar het hôtel terug, verbrand, om zoo te zeggen vertennisd. Onder de Hors d'oeuvre wisselen zij van gedachten met hun buurtafel over de kansen van Mr. die en Miss dat. Bij de kaas, dus tusschen „le poire et le fromage” zijn de gemoederen nog niet tot bedaren gekomen, woorden als „game” „smash” „vollie” en „double fault” vliegen nog heen en weer en nauwelijks is de lunch afgelopen of racket en bouffantes worden weer onder den arm en de kin genomen om zich met hun bezitter naar de tennisbaan te spoeden. ☞ Bij dit alles murmelt de blauwe zee en spoelt haar witte branding tegen de rotsen, waarop de villa Kerylos verrijst. De villa „Kerylos”, eigendom van den député Theodoor Reinach, den geleerden Graecus, ligt op een der schoonste punten van Beaulieu, dicht bij de reeds besproken „Baye des Fourmis”. Het uitspringend rotsgedeelte, waarop de villa, omgeven door prachtige, eeuwenoude olijf- en pijnboomen ligt, vormt met de Baye des Fourmis en de ombui-

gende kust naar St. Jean een kleine, natuurlijke haven, waar altijd witte en blauwe roeibootten gemeerd liggen, den wandelaar tot tochtjes op de blauwe zee uitlokkende. ☞ Kerylos is een klein juweel van de Riviera. Weinigen weten dit. De eigenaar, die er zelden vertoeft en de groote vriendelijkheid heeft in zijn afwezigheid de villa soms voor bezoekers open te stellen, geeft liefst geen ruchtbaarheid aan dit bezit. Zij, die kunstgeschiedenis bestudeeren en de schoonheid der oude Grieksche bouw- en beeldhouwkunst nog erkennen, zouden hier anders hun hart kunnen ophalen. Theodoor Reinach heeft hier op meesterlijke wijze een geheel Grieksch milieu geschapen, een woning uit en inwendig zooals zij, aan de hand van de ons overgebleven schatten uit dien tijd, moet geweest zijn. Merkwaardig is, dat „Kerylos” alle comfort uit onzen tijd heeft en toch in zuiver Griekschen stijl ontworpen is, zoowel wat de indeeling der woning als de onderdeelen, de meubels, de gordijnen, de gebruiksvoorwerpen betreft. ☞ Wanneer de hooge roodbruine voordeur in den grijsstenen

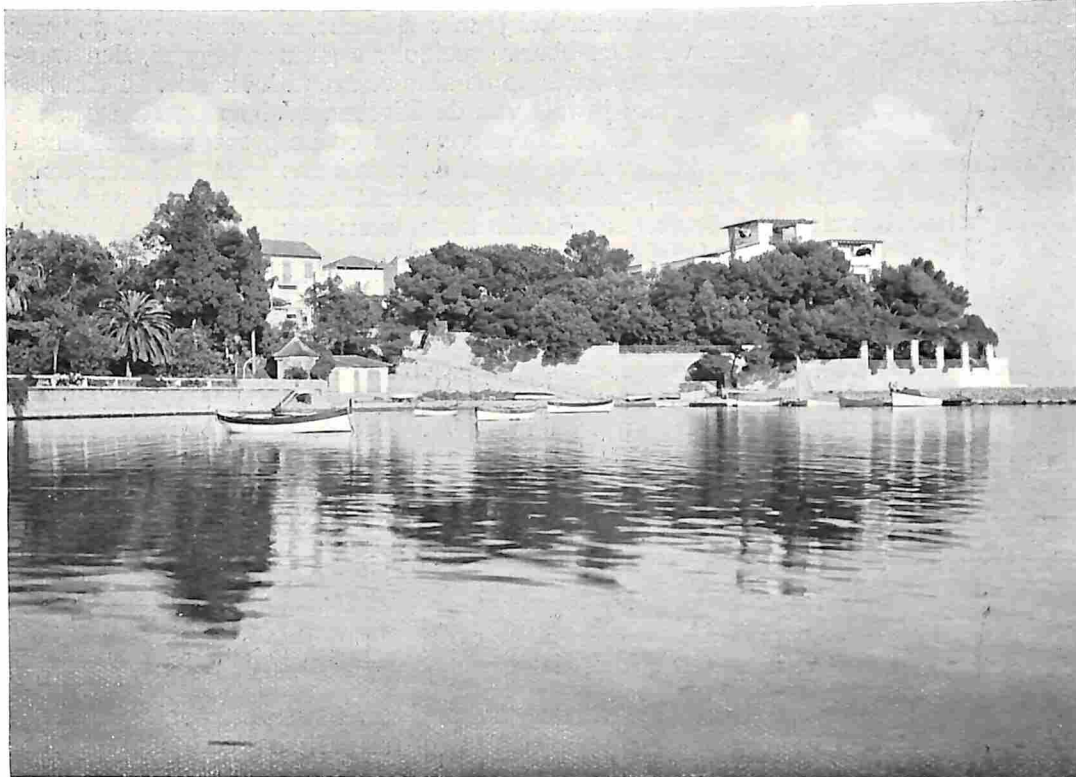
muur voor U ontsloten is, zijt ge in het voorhuis met zijn prachtige mozaïkvloer, waarop het welkomstwoord „Xaïpe” (Gegroet) U onder het familiewapen tegenschittert. De muren van een zacht etruscisch rood zijn bedekt met fresco's. Een groote, donkerhouten bank met bronzen voet en versiering noodigt den wachtenden bezoeker tot zitten en wellicht tot bewonderen van het groote beeld van Sophokles, dat met het front naar de voordeur staat, maar het vriendelijk lichte atrium lokt tot verder gaan. Hier lispelt een fontein achter de marmeren zuilen en groene palmen. De muren der omgangingen zijn bedekt met lichtgekleurde fresco's, voorstellingen uit de Grieksche Mythologie en in de nissen staan de bronzen statuetten van Homerus en Socrates, zetels met bronzen onderstuk zijn langs den muurgeschaard. Aan dezen binnenhof grenzen de verschillende kamers, de studeerkamer, genaamd „la salle de Minerve”, de groote en kleine ontvangkamer, (salle de Bacchus) en de eetkamer. ☞ Een heerlijk uitzicht naar den kant van Monaco en Bordighera heeft de studeerkamer, door drie hooge vensters. De notenhouten meubelen, de kussens op de ge-

BEAULIEU EN DE VILLA „KERYLOS”. ZONSONDERGANG AAN ZEE

vlochten leeren zittingen der stoelen en bankjes, van een grijs en bruine kleur, de grijze muren en zachtroode pilasters, de sierlijke bronzen lampen op hun hoogen slanken voet, de heerlijk beschilderde etruscische vazen, geven aan deze kamer een groote bekoring. Een gaanderij onder de beschilderde in vakken verdeelde zoldering, duidt de bibliotheek aan, waar bij de Grieken de papyrusrollen werden bewaard. Achter den wand daaronder, die in paneelen opengeslagen kan worden, is echter de werkelijke, hedendaagsche bibliotheek verborgen. Zoo is ook de piano in de groote salon aan het oog onttrokken door muurpaneelen; piano, boekenverzameling en electrisch licht, de oliepit vervangend, zijn dan ook de eenige concessie aan onzen modernen tijd in deze zuivere Grieksche omgeving, waar de verzorging van het lichaam er zeker niet minder door wordt, wanneer men de gewoonten uit den ouden tijd volgt. De prachtige, (wellicht het volmaakste in dit huis) badgelegenheid, de „Piscina”, gelegen aan de overzijde van het atrium, is hier een voorbeeld van. Marmeren trappen leiden naar het met mozaïk ingelegd bad, omgeven door marmeren zuilen. Het water, uit een artistieke spuier komend, waarboven zich een zacht verlichte

BEAULIEU EN DE VILLA „KERYLOS”. DE VILLA, GEZIEN VAN DEN WEG
NAAR SAINT JEAN

„couples” welft, stroomt onder den vloer door en welt als een bronnetje in het midden van het bad op, waar op bedrijgelijke wijze visschen schijnen te zwemmen zoodra het zich verspreidt. Het mozaïk daaronder is namenlijk met vischmotieven beschilderd. De marmeren vloer, pilasters en banken worden door het instroomend water geheel verwarmd. Zoodra de Heer Zilcken het zoo goed in zijn werkje over de Riviera zegt: men waant zich hier in het Gyneceum van een voornamen Griek en verwacht aanstonds de komst van een in chlamys en tunica gekleede Thais of Aspasia. ☼ Ook aande huishoorigen gaven de Grieken gelegenheid zich te reinigen en wel in de vestibule, waar de slaven wachtten. Daar staat in een nis een groote, marmeren lavabo, op breed voetstuk, zoo uitgehold, dat zij in het altijd stroomende water hun voeten konden wasschen. ☼ Het is haast ongelooflijk te denken, dat hier moderne menschen wonen. Door de ontvangsalons gaande, vraag ik mij af: zou werkelijk de heer des huizes op dien majestueuzen bronzen, met zachte kussens bekleeden stoel zitten, den zetel van den Heer des huizes? Zou hij in de eetzaal op de boven de anderen verheven rustbank zijn maaltijden gebruiken? Zou de vrouw des huizes offeren bij het marmeren altaar van den onbekenden God en zouden hare dienstmaagden, zooals vroeger de slavinnen deden, zorgen, dat de lichten blijven branden voor dien god, omdat er anders ongeluk over het huis komt? — In zulk een woning als de Villa Kerylos, wil men de bewoners bespieden. Ontelbare vragen rijzen bij den bezoeker op, die allen betrekking hebben op het bewonen van zulk een in zuivere schoonheid gehouden verblijf en als de breede en hooge deur zich weer achter ons gesloten heeft, betwijfelen wij het ten sterkste of de nieuwere tijd wel iets voortbracht, dat in schoonheid kan wedijveren bij dien van de oude Grieken? ☼ Van de „Baye des Fourmis” beschouwen wij nogmaals de eenvoudige, strenge villa, die met haar heerlijke pergola's en terrassen blank uit de donkere pijnboomen opsteekt en nog lang is zij zichtbaar, als wij het smalle, rustieke wegje naar Sint Jean en Cap Ferrat inslaan. Telkens zien wij aan den overkant van de blauwe baai, tusschen het fijne loover der olijfbomen, of onder zwarte naalden-

boog van oude zeedennen „Kerylos” liggen, met het witte zeeschuim spattend tegen zijn donkeren rotsvoet en bij iedere wending van den weg en ieder nieuw gezichtspunt vragen wij ons af, waarom deze schat zoo streng bewaakt wordt, dat het zelfs niet geoorloofd is afbeeldingen van het inwendige te mogen bezitten? — Er zou in dit artistieke geheel voor kunstenaars uit onzen tijd, welke ook streeft naar eenvoudige vlakverdeling en strenge lijn, juist zooveel te genieten en te leeren zijn, en de Riviera, rijk aan heerlijke tuinen, maar zeker nog rijker aan overladen soms al te bonte interieurs, zou met recht kunnen toonen, dat er te midden van de exotische plantenweelde ook nog zooiets bestaat als de schoonheid verkregen door harmonie in kleur en lijn.

M. C. VAN ZEGGELEN

De vakantie van de vrouw en het huis

HET was een oud huis en de vrouw was niet meer jong. Vaak waren ze met hun beiden geweest, veel hadden ze samen gelachen en geschreid. Toen de vacantiemaand aanbrak en de vrouw moest thuisblijven, had zij voor de verbaasde uitroepen van de vrienden: „thuisblijven in je ééntje” — „moederziel alleen thuis”, slechts een glimlach. ☼ Alleen? was zij alleen, samen met het oude huis, dat alles wist? Dacht je, had zij willen vragen, dat het huis het zoo prettig vindt om alleen achter te blijven — zijn vriendelijke gordijnen weggerukt — stukken grauw pakpapier voor zijn oude oogen — een lange eenzame maand mets tof in zijn gang en een brievenbus, overstromend van karakterlooze reclamepapieren — verlaten in egaal goren schemer? ☼ Toen de huisgenooten weggereisd waren, stuurde de vrouw ook het dienstmeisje „met vakantie”. Ze deed di theel stilletjes, want hoe erg zouden dat de vrienden vinden, hoe niet-om-aan-te-denken, de goede, oude tante, die opgevoed was in de traditie, dat men niet slapen kan zonder nachtluchtje bij z'n bed en zonder dienstmeisje ergens boven zijn hoofd — „voor 't geval je wat overkomt”. ☼ Wij samen alleen, huis”, zei de vrouw. — Het huis stond in een oude, nauwe, kromme straat, met venijnige hobbelkeitjes. Als je die straat inkwam, zag je haar oude grauwe huizen tot aan

BEAULIEU EN DE VILLA „KERYLOS”. TRAP AAN DEN ZEEKANT

de eerste scherpe bocht. Dan op eens was er, als een verrassing, het volgende brok. Drie plotse bochten maakte de straat. Een huis, dat in 't zoo'n bocht gebouwd was, had kamers met heel scherpe hoeken, waar niets kon staan en niets kon wonen dan een raam, driedubbel begondijnd van de deftigheid, een punt vloerkleed en vele generaties motten. In het midden van de straat was de ingang tot een nauwe steeg, die voerde naar een doolhof van steegjes en slopjes en oude hofjes en uitkwam bij het riviertje met de groene glooiende oevers waar de slopjeskinderen speelden. Dit wonderlijke wereldje, op tien pas afstand van het oude huis, was bijna haar eigendom. Onder de oude huisjes liep een snelstroomend binnenwatertje, op één plekje kwam het even te voorschijn — donker en glad als olie, om direct weer te verdwijnen onder een gewelfje. Het gewelfje is het fundament van een onbewoond huisje, of is het een schuurtje? Bouwvallige krotjes hangen er op en over elkaar — hutje met mutje, denkt de vrouw. Een zolderluikje bengelt heen en weer, kobaltblauw; zou het een deksel van een kist zijn?, zoo ongelijk zijn de plankjes. Ze moet dat even van dichterbij bekijken. Een loome stilte hangt er, 't huizebrokje boven het gewelfje mist veel dakpannen, de blauwe hemel schijnt er doorheen. Langs de geveltjes aan 't donkere binnenwater hangen slierten klimop, een kastanjelaar kijkt beschermend over een muurtje, uit een tuin van haar straat, berekent ze . . . hoe dit alles zit ineengewrongen . . . Boven het transparante dak van het „huisje met het gewelf”, rijst een ander dak, alsof het erop gegroeid zit; het heeft een muts op van dicht klimopbekleedsel. Een poes sluipt langs het metselboogje deinend als ware zij een water-golfje. Hoe is dit alles zoo stil, zoo ontroerend stil? Vierkant stond haar huis, als uit een blokkendoos. Het scheen weggelopen van een schoolplaat. De deur was in 't midden, het had twee ramen aan weerskanten, een breede ramenrij daarboven en een hoog, veilig, allesbeschuttend dak. Was er ergens een beter, breeder dak als op vijf December:

Schimmel draagt met veel gemak
Sinterklaasje over 't dak.

BEAULIEU EN DE VILLA KERYLOS. DE INGANG

Twee breede gemetselde schoorsteen had het. Daar rustte de ooievaar, als hij uit Egypte kwam met de roze zijden leidsels in zijn snavel en een kindje op zijn rug. Toen de stilte er was na den laatsten deurebons, sprak het huis: „Wat verstandig van je om zoo rustig bij mij te blijven. Of hadt je liever mee naar Duitschland gegaan in de auto?” „Neen”, zei de vrouw, „ik ga elken morgen in het ven zwemen. Ik kijk uit over het water, als ik midden in den plas ben. De vogels gaan over mijn hoofd. Water en lucht zijn één. Blauw en goud in den zonneschijn en nevelgrijs, als de regen ruischt. De donkere dennen staan aan de oevers. Ik lig tusschen de rietpluimen en de gagelstruiken aan den kant. Gagel geurt als het aroom van kruiden. Als ik stil lig, komen de blauwe libellen op mijn armen en beenen. 's Middags en 's avonds blijven we samen.” „Dat is nog nooit gebeurd, in al die jaren, dat je er bent”. „Twintig jaar”, zei de vrouw. „Wat was je dom”, zei het huis, „wat was je klein, toen je kwam. En, ik geloof, ook een beetje bang”. „Ja, de vrouw was bang geweest voor de wijsheid van het grijze huis. En ook voor zijn dreigende strengheid. Want zijn lieven, milden humor had zij toen niet begrepen. Zijn afmetingen waren angstwekkend en zijn opvattingen middeleeuwsch. Een breede gang had het, van blauwe plavuizen met witte marmarsteenen geruit, twintig lange meters. Een groote, sombere keuken, met een zwarten gootsteen, diep en gapend als een graftombe. „En weet je nog wel huis”, zei de vrouw, „dat er achter je keuken een manshoog muurtje stond, om de meid te beletten in het jasmijntuintje te kijken en dat ook de zon niet door dat muurtje mocht schijnen op de meid en dat er binnen het ommuurde gebiedje een killig, vochtig plaatsje was, niet meer dan een breede goot met een paar mufte berghokken: het terrein van de meid. Dat was toch echt middeleeuwsch van je, huis!” „Ik wist niet beter”, zei het huis, „maar aan jou ontbrak ook veel; hoe onderhoudt jij bijvoorbeeld mijn zolder, wanneer kwam je daar?” „Ik griezelde zoo voor je zolder”, bekende de vrouw, „het was er zoo donker en zoo spinnewebbig onder je naakte pannen en je had er die andere barbaarsche inrichting. Als ik dwars over die kale

BEAULIEU EN DE VILLA KERYLOS. DE PERGOLAS

bibberzolder getrokken was, dan wist ik in je uitersten hoek een deur naar een donker kamertje, niet meer dan een hok, met een soort bedstee zonder deuren — dat bestemde jij voor slaappleaats van onze trouwe hulp. Dat was toch wel erg — ook zeker gewoonte in den tijd, toen jij geboren werd. Je hadt ook wel een boel liefs — weet je, een zoldertrap van prachtig, blank eikenhout, afgescheiden door een deur. Zoodra ik die deur achter me had dichtgetrokken, zat ik in een hoekje, waar alles geheimenis was. Ik kon er zitten met opgetrokken beenen en kijken naar de nerven van het hout." De ochtend ging, de middag kwam. De zon had op den achtergevel gescheenen met de ruige, baardige klimoptakken en scheen nu achter in het jasmijntuintje.

De vrouw lag op den langen stoel en luisterde naar den lijster in den bruinen beuk. Ze keek door de bladertakken naar den hemel, roodkoper en azuur . . . „Weet je nog”, zei het oude huis, „dat je hier lag, toen je al die weken rusten moest. Je hadt een lichtblauw japonnetje en een smal schakelarmbandje. Dat armbandje had neef Gustaaf je gegeven en hij bracht ook bloemen en vruchten en hij was een vriendelijke, oude neef — maar o, ik heb zooveel vriendelijke, oude heeren gezien en ik zie van alles den schijn en het gevaar en jij was dom”. De koele namiddag kwam. De zon scheen alleen nog in de bovenramen. „Weet je nog”, zei het huis, „hoe bang je was voor de diepe kasten — wat een slechte huisvrouw! Je keek niet, je luchtte niet, je vond wel eens een leelijke verrassing!” „Mot”, zei de vrouw, „oude erfstukken van kleeren, opgegeten door de mot. Je vindt me lui, maar huis, er was een angst in me om je diepten, je grootte, je duistere kelders, en er was, toen ik jong was, een onmacht in me, om over jou met je kilte en vocht te heerschen”. Er was ook een onmacht in me om blij te zijn, om uit te groeien boven de drukkende last der plichten en jij weet, dat het diezelfde onmacht was, die mij toen belette om fleurig te zijn en jong met de kinderen. Soms denk ik, huis, dat ik blijer zal zijn in mijn grijsheid met mijn kleinkinderen . . . Alleen op het dak scheen nog de late zon. In het donkere gruwelkamertje onder de pannen stond wat oude rommel. Er was een klein, buikig potkachelkje. „Weet je nog huis”, zei de vrouw. „Of ik nog weet, vrouw! Het kachelkje van je slaapkamer, als de baker kwam. Als zijn gebogen deurtje openging, dan keek je in het laaiende vuurtje. Op het rekje ervoor hingen de hemdjies en de luiers. Er was cokes in een gelakte kolenbak, die schuin stond op een hoogen poot enen korten en op zijn dekel geschilderd was een kleurige dahlia en een dartele vlinder. De avond kwamen de fulpen rust in het nacht stille huis. De vrouw zat voor het raam inde breede vensterbank. Een lantaarn scheen op de hobbelkeitjes van de oude straat met de onverwachte bochten. Naar binen scheen de lantaarn op de vertrouwde kamerdingen; het schemerlicht gaf ze een

OF DE RUITER TE PAARD ZAT, STOND, LAG . . .

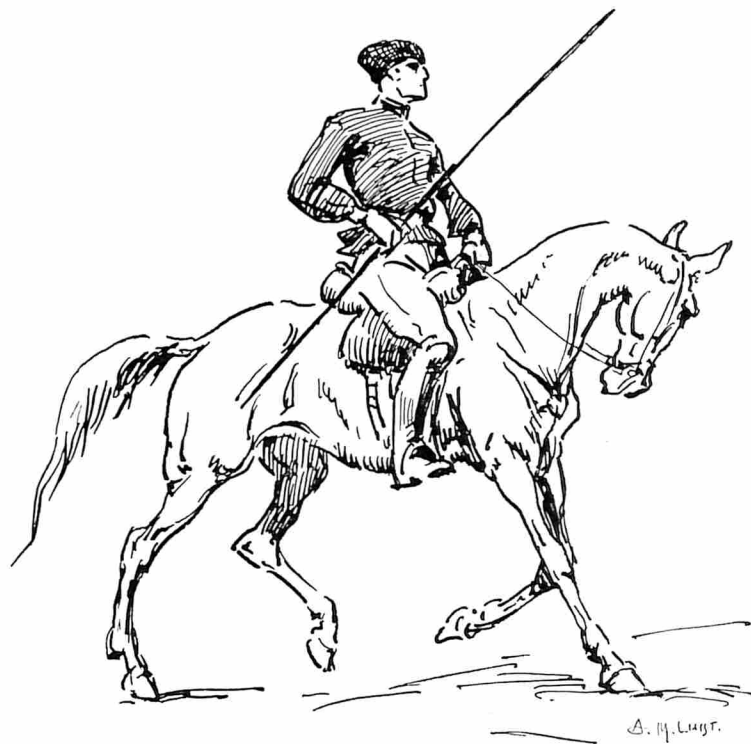
verhoogde innigheid. Ze hoorde de brieven in de bus vallen, even daarna gleeed de gestalte van den postbode langs haar raam, zijn lantaarntje op de borst was als een leidsterretje langs de kronkelstraat. De kinderen schrijven op hun doorreis uit Keulen. Het lantaarnlicht is genoeg voor het overbekende schrift: Sehr geehrte Frau Mutter, Vanuit onze drie ineenlopende vertrekken zien we uit op het ruime Domplein. Reuze! griezelig! Stel je voor: een keurige bediende opent een dubbele deur, bedekt met rood pluchen gordijnen en plots bevinden wij drieën ons in een ruime zitkamer: gashaard, telefoon, schrijfbureau, postpapier, inkt, fauteuils, marmere bladen, spiegels en klokken, beelden, prullemanden, duizenden lampen — twee begordijnde toegangen tot een slaapvertrek — weer een deur — badkamer, lichtblauw betegeld, beige porceleinen bad, waschtafels, weegschaal. We aten hier allerlei griezeligheden als paddestoelen met sprinkhanen en iets wat ganzekalfslever heette, in libberpudding." O kinderen, lieve, lieve, dwaze kinderen! O, veiligheid van eigen land. O, heerlijk, heerlijk, rustig huis.

M. P. DIAMANT—DE VRIES

De Djiguiten-Kozakken

NA Napoleons tijd zal er wel zelden gelegenheid zijn geweest in Nederland een kozakkentroep zijn stoute rijtoeren zien uitvoeren. Wel komt er nu en dan een enkele voor op 't programma van een circus: in de kleine afgesloten ruimte is dat reeds de moeite waard, maar 't echte karakter van hun prestaties komt pas uit op 't ruime veld, zooals b.v. Houtrust in den Haag, waar eenigen tijd geleden de Djiguiten-Kozakken een enorme menigte tot geestdrift brachten. Langer dan 2 uren vermocht de uit 10 man bestaande troep de aandacht gaande te houden. Of 't was door de merkwaardige rijkunst of door den equilibristischen kant van de vertooning, zeker is 't, dat men van 't begin tot 't einde in verrassingsvolle aandacht gehouden

werd. Reeds de openingsparade toonde, dat ruiters en paarden en schoon geheel vormden. Vooral de hooge van polsterkussensvoorzienne zadels gaven iets origineels, sporen werden niet gebruikt en ook het elegante op en afstijgen, dat zoolwel van links als van rechts geschiedde, sprak van zorg- en liefdevolle behandeling van de edele dieren, over wier ras en afstamming de meeningen verschilden. Wat kreegmen al niet te zien. Dat was pas eenheid van man en

... EEN SCHOON GEHEEL . . .

paard. Of de ruiter te paard zat, stond, lag of knielde of zelfs met 't hoofd naar den grond aan een zijde hing, nooit verloor hij de beheersching over zijn paard. Bij al die krachttoeren behoefde niets aan toom of zadel vermeld te worden, geen gesp werd onklaar, wat pleit voor hun tuigstelsel. Met groote zekerheid werd in ren met de lans kop gestoken, rechts en links opgestelde wilgentakken met den sabel doorgeslagen enz. Een

zeldzaam temperamentvol beeld was dat zwaaien van lans of sabel onder een soort krijgsgeschreeuw, een en al leven en kracht. ☞ En als men dan onwillekeurig ook een vergelijking maakte tusschen deze lenige, door en door veerkrachtige menschen en de meeste figuren uit het publiek met hun door auto, tram en ander modern comfort verslachte gestalten en uitdrukkingen, dan kwam men tot de gedachte, dat in onze dagen van nuttigheid en bezinning we misschien veel gewonnen, maar ook zeker wat verloren hebben. Ook op 't gebied van uiterlijken zwier was de bekooring groot. Daar waren zwarte burnous van een soepele stof, waarbij witte dolmans, loshangend op den rug, de lijnen prachtig aanvulden, daar bekoorde de zwarte pelsmuts, die de slavische koppen zoo martiaal doet uitkomen. Als men dit silhouet hoog op den glanzenden rug der dieren tegen de lucht ziet, beseft men de beteekenis van 't woord van Mirza Schaffi: „Das grösste Glück dieser Erde liegt auf den Rücken der Pferde”.

offerbus, uit de tweede helft der 16e eeuw, waarboven in een omlijsting, bekroond met het Zwolsche wapen, het inschrift:

„Deel wie g'ook zijt Uw penning mede
Aan 't weesje, dat om hulpe schreit
Weldadigheid teelt zielen-vrede
En strooit haar zaad voor d'Eeuwigheid,
Verlaat niet liefdeloos den drempel
Van deez' aan deugd gewijden tempel”.

J. G.

ALFONSO II HERTOG VAN FERRARA

DOOR

KAZIMIERZ CHLEDOWSKI

(Vervolg)

3)

G.

Het Weeshuis te Zwolle

DE ingang tot het Huis der Weezen, waarvan wij hier een afbeelding geven is aangebracht in de tweede helft der 17e eeuw en is geheel uitgevoerd in zandsteen. Boven het opschrift „Huis der Weezen” staan beelden van weeskinderen; een jongen, met in de rechterhand zijn hoed en in de linkerhand een collecte- of ambus, en een meisje, in de linkerhand een schoolbret houdende, benevens een cartouche met ovale lichtopening, waarboven het wapen der stad Zwolle. ☞ Het huis als zoodanig is gebouwd op de plaats van het vroegere St. Caecilia Convent, in den volksmond „Het Kinderhuis” genaamd, omdat de Burgers eertijds „hunne jonge dochters bij de godvruchtige Maagden plachten te bestellen, om van deselve in de deugden, seden en handwerken onderwisen te worden”; welk convent, vóór 1394 gesticht door J. Werenboldz of Wermbolds en anderen, werd gebouwd in 1417. Na de Hervorming werd het grootste gedeelte der gebouwen ingericht tot een kinder- of weeshuis, het latere z.g. „Holdehuis”. ☞ Behalve een weeshuis, gelegen aan de Groote Aa — tegenwoordige Gasthuisplein — voor burgerkinderen, d.w.z. kinderen van burgers van Zwolle, personen, die ongetwijfeld in de 17e eeuw de meerderheid der stadsbevolking zullen hebben uitgemaakt, was er in de tweede helft der 17e eeuw ook nog een z.g.

POORT VAN HET WEESHUISTE ZWOLLE

„Holdehuis”. Hierin werden opgenomen kinderen van die personen, die, hoewel inwoners van de stad, het burgerrecht nog niet hadden verkregen en anderen die gewoon kunnen worden gerangschikt onder personen, die alleen maar binnen de gemeente waren toegelaten. De kinderen van deze laatste categorie werden beschouwd als vreemde z.g. „Holdekinderen”. Voor hen werd, ingevolge besluit van de Stedelijke Magistraat van 24 Juni 1664, een gedeelte van het Oude St. Caecilia convent, gelegen op den hoek van de Broeren- en Bitterstraat, ingericht. ☞ Het eerstgenoemde z.g. burgerweeshuis, werd in 1795 ingericht tot een hospitaal en werden de kinderen daaruit ondergebracht in het tweede z.g. „Holdehuis”. De Vereeniging van deze beide weeshuizen werd bij besluit van de Representanten van het Zwolsche Volk den 17 October 1795 bestendigd. Het laatste kreeg toen den naam van „Huis der Hervormde Weezen” en werd opengesteld voor alle ouderlooze kinderen, geboren uit ouders, lidmaten der Hervormde kerk. ☞ Het gebouw zelf is in de 17e, 18e en 19e eeuw herhaaldelijk verbouwd, het laatst in 1907. Als een herinnering aan de oorspronkelijke bestemming van het „Holdehuis”, hangt in de gang van het huis een z.g.

rijke een zeer groot vriend van Alfonso werd. Ook de woiwode van Krakau, Peter Zborowski, werd gehouden voor een aanhanger, waarop men wel staat kon maken, zij het ook, omdat hij zeer beslist ertegen was, dat een Oostenrijksch vorst op den Poolschen troon zou komen. Als Alfonso's vrienden beschouwde de gezant onder vele anderen ook den vice-kanseelier Peter Dunin Wolski, den zeer invloedrijken Rutheen Szafraniec en den magnaat Stanislaus Krzycki. De onderhandelingen, waarbij het geld een groote rol speelde, werden gewoonlijk bij het ontbijt of tijdens banketten gevoerd. Een voor dit doel gegeven ontbijt ging in den regel in een diner en vervolgens in een souper over en duurde tot laat in den nacht. Giral dini, die een zwak gestel had, beschouwde dit deel van zijn taak dan ook als het zwaarste, en klaagde over de ongezonde lucht in de vertrekken en het overmatige gebruik van sterken drank, waar hij niet tegen kon. ☞ Karel IX stierf eind Mei 1574 en Alfonso wist dit reeds na twee weken. Hij zond onmiddellijk een tweede delegatie naar Polen om met nog meer kracht propaganda voor zijn verkiezing te maken. Hij koos daartoe Camille Gualengo en

1) Cod. Marc. Ital. Cl. X. no. LXXXVI.

Battista Guarini, wien hij reeds meermalen gewichtige diplomatieke zendingen naar Turijn en Rome had opgedragen. ⚭ Battista's voorvader was Guarino da Verona, de beroemde humanist uit den tijd van Niccolò III en Leonello. Hij had gestudeerd aan de universiteit te Padua en daar verschillende Poolsche vrienden gemaakt. Aan de universiteit van Ferrara was hij de opvolger van zijn oom, die een verdienstelijk hoogleeraar in de rhetoriek was geweest. Hij trouwde met Taddea Bandidio, afkomstig uit een der meest bekende Ferrarische families; zij was de zuster van de schoone Lucrezia, gravin Macchiavelli, die wij later zullen ontmoeten. Hij volgde het voetspoor van zijn voorvaderen en zorgde ervoor om bij Alfonso II in dienst te komen; wij vinden dan ook zijn naam vermeld op de lijst der hovelingen van 't jaar 1567. Zijn maandelijksch salaris bedroeg toen twintig scudi. ⚭ Guarini blonk reeds op jeugdigen leeftijd door zijn groot schrijverstalent uit en men prees hem, nog voordat hij door zijn dramatisch herdersdicht „Pastor fido” beroemd werd, als voortreffelijk dichter. Ondanks zijn groote geestesgaven was hij onbemind en dat niet alleen ten hove, maar ook bij zijn eigen familie. Buitengewoon gierig, voerde hij zijn leven lang processen, en de rechtbanken te Ferrara, Venetië, Padua en Rome waren aanhoudend met zijn zaken bezig. Nooit was hij met iets tevreden en aan geen enkel hof hield hij het lang uit, hoewel het hofleven een behoefte voor hem was. Toen zijn positie in Ferrara onmogelijk werd, ging hij op zijn buitenplaats Guarina in de buurt van Padua wonen; door de eenzaamheid verdreven, verhuisde hij naar het hof van Karel Emanuel I te Turijn, maar daar hem de toestanden aan het Savoysche hof niet bevielen, keerde hij naar Ferrara terug om secretaris van Alfonso II te worden. Dit

baantje hij gaf ook al weer spoedig op om, tot groote ergernis van den hertog, naar Venetië te gaan; hij kon echter het hofleven niet ontberen en keerde spoedig naar Turijn terug om het ambt van staatsraad te aanvaarden. Ook daar hield hij het niet lang uit; hij dong naar verschillende andere betrekkingen, was een tijdlang secretaris van den hertog van Toscane te Florence en kwam vervolgens aan het hof der Rovere's te Urbino. Toen hij zich ook daar begon te vervelen, keerde hij weder naar Ferrara terug en vervolgens naar Venetië, waar hij op den zevenden October 1612 overleed. In het huiselijk leven was hij een verschrikkelijke vrek en despoot, zijn vrouw heeft hij doodgeërgerd, met zijne zoons voerde hij processen en als mensch liet hij dan ook een allerslechtste reputatie achter. ⚭ Zoo was de man, dien Alfonso tot zijn voornaamsten afgezant naar Polen benoemde. De hertog maakte zoo groote haast, dat de delegatie zich reeds op den zeventienden Juni, drie dagen dus na ontvangst van het doodsbericht, op weg naar het Noorden bevond. Aan Guarini werd Camillo Gualengo toegevoegd, een beroemd schermmeester en duellist, die in „de verhandelingen” van graaf Annibale Romei als verdediger van „de eer” optreedt. Zij zouden tot Innsbruck samenreizen, vandaar echter zou ieder afzonderlijk naar Weenen gaan, de een langs de Inn en den Donau, de ander langs den gewonen weg. In Weenen moesten zij uit naam van Alfonso den keizer onderdanigheid betuigen en dezen op de hoogte brengen van 's hertogs plannen ten opzichte van den

Poolschen troon. Zij waren echter verplicht den monarch mede te deelen, dat Alfonso bereid gevonden zou worden zijn pogingen onmiddellijk te staken, als aartshertog Ernest, zoon van Maximiliaan, van plan was naar de Poolsche kroon te dingen. Van Weenen zou Guarini naar Krakau en Warschau reizen om daar de noodige inlichtingen over de plannen van Hendrik III te verkrijgen en zoo mogelijk de gunst der infante, zuster van den overleden koning, te winnen; tevens moest hij haar een gecalligrafeerden brief overhandigen. In Krakau heette het, dat Guarini komen zou om over een huwelijk van den hertog van Ferrara met de infante te onderhandelen, waarover Hieronymus Lipoman op den twintigsten September 1574 aan den doge Mocenigo bericht zond. Guarini mocht een menigte beloften doen: de privilegiën van den adel zouden belangrijk worden uitgebreid, de hertog zou binnen twee maanden driehonderdduizend florijnen naar Polen zenden en „omdat hij kinderloos was, zouden de Polen zijne kinderen zijn”. Wat echter de hoofdzaak was, de hertog beoefde „de Krakausche school van mannen der wetenschap te voorzien en verschillende groote kunstenaars naar Polen te beroepen”. ⚭ Naar gelang de koningskeuze naderde, stegen ook de hertogelijke toezeggingen. Zoo wilde Alfonso nog het leger op

DE KLEINE HAVEN VAN ST. JEAN EN GEZICHT OP BEAULIEU

zijn eigen kosten onderhouden, de schulden der Jagellonen betalen en 's lands kas met twee millioen ducaten versterken, terwijl hij zich tevens verplichtte aan eenige Poolsche heeren elk veertigduizend scudi of nog meer te zullen geven, als zij zijn candidatuur wilden steunen. ⚭ Tegelijkertijd zond Alfonso ook Giral dini, die inmiddels naar Ferrara was teruggekeerd, langs den kortsten weg op nieuw naar Polen, opdat hij, die als diplomaat in Polen goed bekend was en daar vele invloedrijke vrienden had, daar nog voor Guarini zou aankomen en dezen een goede ontvangst zou voorbereiden. Alfonso's geheele plan viel echter in duigen, doordat Hendrik III plotseling uit Krakau verdween en de Ferrarische afgezanten hem dus niet te spreken konden krijgen. De koning was namelijk al op den achttienden Juni uit Krakau gevlucht en had juist Weenen bereikt, toen ook Guarini daar aankwam, die, hierdoor klaarblijkelijk in de war gebracht, niet wist, wat hij doen moest. Hij bezocht Hendrik III niet eens, maar schreef terstond aan Alfonso met verzoek om nadere instructies. Na deze ontvangen te hebben, reisde hij naar Krakau, waar hij spoedig vernemen moest, dat de verkiezing tot het volgende jaar werd verdaagd. Tijdens zijn verblijf in Krakau woonde Guarini waarschijnlijk bij de familie Zborowski. In zijn missie werd hij hoofdzakelijk gesteund door Krzycki, Lanckoronski en Niemsta. Guarini had gehoopt ook van den nuntius steun te zullen krijgen, maar Laureo was een tegenstander van Alfonso en moet den Ferrariër onomwonden verklaard hebben, dat tegenover de candidatuur van een lid van het Habsburgsche huis, Alfonso's pogingen hoegenaamd geen kans van slagen hadden. Men beweerde, dat de nuntius van Gregorius XIII vijf en twintigduizend ducaten ontving om de kosten der verkiezing van den aartshertog te dekken, maar bezwaarlijk kan aangenomen worden, dat Rome's vrijgevigheid voor het steunen van vreemde belangen zoo groot geweest zou zijn.

(Wordt vervolgd)